



Meie Mats

Toimetuse ja talluse asub Harju tän. 46/15.

Nr. 56. (238)

Laupäeval, 13. märtil 1920.

Nr. 56. (238)

Alkoholi hääletamine.

„Päewaleht“ annab nõu alkoholi keeluseaduse küsimust rahvahääletamisele panna.

KESTI
RAHVUS-
RAAMATUKOGU



„Olete teie, austatud herrad, alkoholi poolt wõi vastu?“

Indialase kingitus.

F. Oberg.

(Lõpp.)

Ja nüüd wõttis mehaniker kaks paksu nahariba, mis ta omale käerandmete ümber sidus. Siis seadis ta käed nii klahwile, nagu von Staal näidanud ja wajutas klahwi maha, aga mitte ruttu ja kõwasti, nagu eeskiri oli, waid tasakesi ja ettewaatlilikult. Ja seal ilmusid — kitsad ja terawad — kaks wäikest nuga, mis himulikult wastu nahka kargasid. Kui ta käed üles tõstis ja nahka näitas, oli seal ettewaatlilikust wajutusest hoolimata näha kaks terawat löiget.

Doktori suust tuli ehmatusehüüe.

Mina waikisin. Ma nägin oma ees pruuni nägu särawate silmadega ja ainus mõte wäris mis minus:

„Tänu sulle, Yorhi, tänu sulle, sa ustaw mees!“

„Aga,“ pööras Doktor von Losswitz nüüd mehanikeri poole, „see klahw on siis pärast Teid tehtud?“

„Muidugi,“ wastas mees, kuna minust teadwus läbi käis, kui aimduseta ma olin olnud, kui minewal ööl van Staali walgustatud aknaid olin waadanud.

„Ja,“ uuris doktor edasi, „kas siis van Staal ise seda klahwi iial maha ei wajutanud?“

„Muidugi tegi ta seda ja wõiski teha,“ wastas mehaniker minu eest, „siin masina kõrwal on nupukene, millest reguleerida saab, kas noad töötawad wõi ei tööta. Kes selle nupu kõrwale litsub, wõib wajutada niipalju kui tahab, klahw ei tee midagi. Siis aga oli tarwis ainult see nupp nägematuna jälle teisiti seada ja hirmus tapariist oli walmis. Noad oleks oma töö nii ruttu teinud, et haawatul sellest aimugi ei oleks olnud.“

„Suur Jumal — see on ju mõrtsukatöö!“

See oli, mis doktor ütles, kui me mehanikeri olime minema saatnud. „Mina kui inimene ja arst olin sügawasti põrutatud ühe mehe kokkulangemisest, keda ma iial oma katuse alla ei oleks wõtnud, kui mul aimu oleks olnud, mis tema ettewalmistas,“ jatkas ta, „see aga — see on hirmus!“

Nüüd hakkasin mina seletusi andma, millega ma siinamaani olin tagasihoidlik olnud. Ja kui ma talle oma tähelepanekutest jutustasin, mis ma van Staali juures olin teinud, ja wiimaks weel Noora Marri asja teada andsin, nikutas arst paar korda ägedalt pead.

„Kui tüüpiline see on!“ ütles ta. „Et see haigline soowide koondus, millest ta teadaw näoilme teatust andis ja mis osalt masina, osalt kallima kohta käis, lõpuks ühte sulas. Nii kaua kui van Staal oma kaaswõitlejast midagi ei teadnud, wiibisid ta mõtted ainult masina

juures, aga niipea kui ta märkas, et Teie temaga wõistlete, tuli talle tung masinast tapamasinat teha. Jmelugu, sir Henry, et Teie tema tigeda kallalekippumise käest nii õnnelikult pääsite!“

„Jah, ime on see tõesti!“ ütlesin ma, kuid pöörasin siis kõrwale. „Armas doktor,“ kas oleks see wõimalik, et see kirjutusmasin, milles tükk minu elulugu peitub, minule wõiks jääda?“

„Selle eest tahan ma heameelega hoolt kanda,“ oli wastus, ja arst astus weel kord, enne kui toast lahkusime, kirjutusmasina juure. „Kuidas ta haige waim ainult ühe punktini mõtles ja mitte üle selle,“ jatkas ta. „Selle punktini, et Teie tema ees oma weres maas olete ja surete! Kuidas ta selle järele wõis ihata! Ilma küsimata, mis pärast oleks tulnud. Peaks ta haigus surmaw olema!“

Dr. von Losswitz on sõna pidanud. Kirjutusmasin seisab juba aastate kaupa minu kirjutustoas, ja laial klahwil, mille mahawajutamine mulle elu oleks maksnud, särab suurte tähtedega selle päewa kuupäew.

See oli üksteistkümnes nowember — nagu tänagi!

Jutustaja jäi wait. Aga lühikese waheaja järele algas ta weel kord.

„Kui minu pruut ja mina warsti pärast neid sündmusi abielusse astusime, tegime oma pulmareisi Indiasse. Kui meie Bombays wawalt tund aega olime wõõrastemajas olnud, teatati mulle, et üks pärismaalane tungiwalt soowiwat minu jutule saada.

Ma aimasin midagi ja lasksin mehe kohe tuppastada.

Tulija oli tõesti Yorhi.

„Sahib, sa oled!“ ütles ta nii rõõmsasti, et see mind lausa liigutas.

„Yorhi, sinu kingitus? —“

Aga ta waatas mulle oma särasilmadega nii tõsiselt otsa, et ma tahtmatalt peatasin.

Tema raputas tasakesi pead. Siis ütles ta pikkamisi ja tõsiselt:

„Jah, sahib, sina oled minust aru saanud. Et surm sinu teel luuras, seda teadsin ma ju ammu, enne kui sa Indiasst lahkusid. Mina walwasin sind wahetpidamata, sest ma teadsin, et õnnetus sind ähwardab, aga kuidas, oli mul teadmata. Kui sa siis siit ära läksid kodumaale, ei wõinud maa enam sinu juures olla, waid pidin teise abinõu leidma, kuidas sind kaitsta. Wiimasel päewal andsin ma selle sulle kätte. Aga sina ei tohi küsida, sahib. Meie teeme neid asju küll omal maal, aga meie ei räägi nendest iial!“

Sir Henry Airnsraig jäi wait.

Ka meist ei rääkinud keegi.

Tekkis waheaeg.

Aga mõned olid meie hulgas, kes — nagu sir Henry ette ütelnud — pead waputasid.

Tema nägi seda ja naeratas tasakesi oma ette.

Perpetuum mobile.

1.

Minister on mõnesugustel põhjustel hirmsasti äritatud. Ta käib kantseleid mööda edasi tagasi ja jääb wiimaks kantselei ülema ette seisma.

„See on ju kurat teab mis! See on lihtsalt Seamäe raba peale wihma ja ränka rahe sadu! Mis kord see on teil, lubage küsida? Igal pool, kuhu sa silmad lased, hiigla segadus! Saate aru, et ma seda enam ei kannata, ei wõi kannatada!“

„Aga, herra minister!“

„Mis minister? Te hakkate jälle wabandusi otsima. Ma ei wõi seda enam kannatada!“

Pidage meeles, kui ma weel kord niisugust korratust silman, siis sunnitud olen teile ametist lahkumise ettepanekut tegema, wiisakalt öeldes. Saate aru? Wõite minna!“

2.

„Wihelda“ saanud kantselei ülem laseb enese koju jõudes söögilaua äärde toolile wajuda ja pörutab rusikaga wastu lauda.

„See on ju kurat teab mis! Mida te mulle süüa annate? See ei ole kellegi kuradi praad, waid see on lombaka neegri hallitanud wiltsaabas! Sa tee tööd ja orja, nagu igawene Skandinawia kaelkirjak, kannata igasugused alandused ja haawamised sõnalausumata ära ja seda kõik selleks, et kodu lõunalaua Noa aegist praadi närida!“

Ta tõuseb laua tagant üles ja astub üst enese järele kõigest jõust kinni lüües, kabinetti.

3.

„Tema abikaasa tormab kööki ja wõtab köögitudruku käsile.“

„Köögikaru niisugune! Kartuli mõrtsukas! Sul peab ikka nina peal istuma, kui sa midagi saada tahad. Looberdab mööda ilma ja ajab kojamehega armulugu, aga seda ei ole, et toidu järele waadata, nagu kord ja kohus! Liha on ära kõrwenud, aga sulle ei tee see miskit peawalu! Sinu näraka pärast peab mees lõunata jääma ja mina igasugust söimu ja mürinat kuulma!“

4.

Köögitüdruk läheb karnist uut lihaportsu tooma ja kohtab hoowi peal ministri kojameest. Kojamees tahab tal armulikult ümbert kinni haarata, huid saab tohlaka wastu lõuge.

Metsawend.



Parun: „Ah, nemat p-nema minu kui ilma kindla ametita isku metsa puid rajuma! Minu ei olema elualg oma käega tööd tenku ja nüüd plap minu see puu rajuma. Seda ei olema! Minu närima hammastega need puud maha, see minul ka rohkem kohane olema, mi ei wõinuma ju mitte see puu niisama saagima ja rajuma kui üks lihtne mats!“

„Waata sulle, säh! Sinu lontruse pärast pean ma proualt söimata saama! Kui sa kord weel kätt minu külge julged panna! . . . Meie wahel on kõik lõpetatud — kõik! Saad aru? Ma ei taha sind enam nähagi?“

5.

Kojamees joob enese suure südame walu pärast täis.

Ta tuigerdab hoowi mööda ja näeb ministri abikaasat akna all istuwat.

„Aa . . . te . . . te . . . te-re . . . mo . . . orjen! . . .“

„Sa oled jälle jooanud, Juhan?“

„Noh . . . lori . . . ma pole täna tilkagi . . . kihwade wafele saanud . . . Teil muidu silmad wirawad . . . näete nii ütelda . . . warjutusi . . . see on üks peitepilt ja muud ühtegi . . . nii ütelda, nagu kiinus“ . . .“

„Mis sa lorisid? . . . Kas ma pime olen wõi?“ . . . Sa oled joonnud!“

„No olen, siis olen! . . Pole sinu asi! . . . Sinu käest pole ma tilkagi saanud . . . Sul pole omalgi hambasse panna, mis sa weel teistele annad. . .“

Proua rabab kättega õhku ja langeb minestusse.

6.

Üles ärgates tormab ta mehe kabinetti. Mees traageldab peegli ees ja pusib kaelasideme kallal. Naine astub ta ette.

„Enam ei wõi ma seda wälja kannatada. . . Ma tean küll, mis sa tahad! . . . Sa tahad mind hauda ajada! . . . Sa oled omale teenriks igasugused inimesesööjad palganud, kes mu elu ärakihwtitama peawad! . . . Et sa siis wabalt lulli lüüa wõiksid! . . . Sa arwad, ma ei saa aru! Saan aru! . . . Praegu paned sa ennast walmis, et jälle sinna selle proua juurde minna. Ma tean küll! . . . Aga mine — ma lähen kah. Lähen, lähen, lähen!“

7.

Hirmsasti äritatud, läheb minister ministriumi. Ta käsib kantslei ülemat oma juurde kutsuda. „See on ju kurat teab mis?! See on lihtsalt Seamäe raba peale wihma ja ränka rahe sadu jne. Waata 1. 2. 3. 4. 5. 6. Soowi järele wõib seda eluaeg korrata.

D. A. Aleksandrow.

Mõisaküla

Maadeteadusline miniatür.

Juba toll ajal, kui Haselblatt punast hobet kandis ja miljonär Darmer Bachmanni saewestis sawi sõtkus, oli Mõisaküla kuulus küla. Ujajooksul aga on ta niivõrd kosunud, et praegu teda suuremaks külaks Bobariigis wõib nimetada, wäljaarwates ainult Sibilüla. Mis pärast teda juust „Mõisa“ külaks kutsutakse ei tea ajalugu seletada, sest kõik sellekohased dokumendid on sel ajal kui punased Läti lihunikudelt „puhtakaju matsu“ wõtsid, ära kadunud.

Küla asub sealpool Abja ja siinpool Kilingi Nõmme „pattat“ — gorod Abja tulekahju tulla otjast waadates. Kliima on ühesugune pea iga laiuse ja pikkuse kraabi all. Ainult suula „alfindöri“ seltsi tehases on kliima soojem. Sooduse ilu poolest wõistleb küla ainult Jõõpre sooga. Laimelasm on rikkalik. Hommikupool kaswawad kolm kuusle ja kadaka ning nõgese pööjad. Öhtupool figineb hästi „hapu-oblit“. Muu wili ei saa siin küpsaks ja ostatekse turult. Turupäivi on aastast kaks. Galwa teega jääb turu hoopis pidamata ja siis joob rahwas puskari ja jõõb suitsusilku.

Rahwast elab Mõisakülas palju. Ulu poolest on nad kõik paganad ja ei tunnista kirikut, mida siin üldse ei olegi. Ka puudub surruaed ja surruid mactakse „bagashiga“ ja saadetakse wälja.

Kunstih, olgu ta misjuguses harus, peawad küla elanikud suurt lugu.

Muusikatundmine on neil aga iseäranis arenenud.

Pea iga perekonnas wõime näha grammofooni ja forte pilli. De Kastrozza ja miss Frise „kunstikid“ wapustasid aga pärismaa elanikke nii, et nad weel tänini kunstines wiibiwad.

Tähtsamatest ehitustest wõiks nimetada kinnogrammofooniga ja jaama weemaja. Wabrikuteist on suuremad parowoside paitamise omad. Koolidest — õmblus ja wäljalõike instituudid.

Silmapaistwam kirjaoškaja on lina ja tatuletramise ärijuht. Ka on ta kui laitema haridusega nina.

A. Tammo.

Imedemaa

ehk

de fakto Eesti.

Kuplee tutwal wiisil.

Kas tunned maad, de fakto riiki, mis oli „tibla kubermang“? kes omakaitseks tõstis piiki, ja kellel käes on bumerang — see on see maa, kus spekulees, täis aurul õitseb wäljas, sees, sest laulan „uhkustundega“: see maa on täitsa, — imedemaa!

Seal „rahwuswaheline sugu“, sirgub üles, — teel Europasse, kuid kultuur wenib nagu tigu, teel tagasi „alg-idusse“, — see on see maa, kus altkäe sa, wõid kaunis hästi elada, sest laulan uhkustundega: see maa on tõeste, — imedemaa!

Seal käimas weidrad rahalapid, mis kerge teha järele, seal kirjanikud, palwepapid, ühtemoodi hinnatatakse, — see on see maa, kus kingitus, on „liitiline piiritus“, sest laulan uhkustundega: see maa ses suhtes — imedemaa!

Seal lehwitamas uhkelt tiwi on uuem kirjanduslik wool, ja samogonni, seebikiwi, juba jooma õppab algus-kool, — see on see maa, kus suhkru lool weel wõistleb hästi „tseki sool“,

Suvekorterit otsijad.



„Siia lähedusse me suvekorterit ei võta, siin on isegi lehmad plekklises.“
 „Jah, kardetaw on ta küll, siin võid ka sina halgeks jääda!“

sest laulan uhkustundega:
 see maa on wägew — imedemaa!

Kas tunned maad, kus wastu lonti,
 sai Ammerman ja Uluots?
 ja kus „duellis“ sadat kanti,
 sai peksa „suure suuga sots“, —
 see on see maa, kel „pleki täi“,
 Judenitshilt päranduseks jäi,
 sest laulan „uhkustundega“:
 see maa on de jure — imede maa!

August Brawó.

Armas Mats!

Kas olet omma pass'i är' toonu? Wõi ootad jeda aiga kui teil naisega üits pass' antas? Oli sedasi kuulda, et warsti nakatas sihanset polwernituid, kes ühtegi usku ega jumalal ei usu, üte pass'i peale kirjutama, ku nad mees ja naine om. Põle seal muud waja kui kaits tunnistajat mõlemilt poolt ja asi tobra. Oled laulatud kornapsti tohe. Ja põle sul mingit pappi, pelupoisfa, sahwrid, pillimeest ega lantslit waja. Muudku paned paberile oma postmargi pääle, et riik tollest laulatusest tua osa saats ja alles kaput! Ja, tu om üits wäga, tal skafat, moderin asi. Aga ma arwan, et see wõib weel suurema saba teha kui nee kõiit okupatsummit, basaari ja Gesti pass'id koltu. Sest ma arwan om pallu noori inimesi, kes saawad sellest toimetusest osa wõtta ja saba saab nii pill olema, et ei ole otsa-ega hakatust nähe ja sabas

seistes woib ja teise mõtte peale tulla ja kui ja wiimats puldi ette ostud, siis on sul ammu tuju tulnud end jälle lahutada. Sellepärast arwan ma paremats kui ja ilka omale ütsiku pass'i ära wõtaks, sest siis ei pruugi ja karta et mõni põletseiniil find kusagil nurga laga pass'ib ja kraest kinni napsab. Sest kui teil naisega üts pass' on siis wõib juhluda et see pass' ta wahel naise käes on ja sinu paari- toon ehl kistann ei aita siind ädest wälja.

Minu arwate? ei oleks küll neid pass'ia sugugi waja. Aga neid tuleb ilka rohkem juurde. Niikuid on isega täi pass' olemas. Ja wäga wõimalik, et warsti abielurahwale, kes mingisugust täid ega kirpu ei tunnist ühine pass' wälja antaks.

Ja siis kui wiina hakatas andma, antaks muidugi wiinapass'. Ja siis antakse kiinu pass', et sa wõid kiinus káia waatamas siinumaturawit pillta ja habemeajamise pass' ja woodis magamise, pass' ja serwalbõmise pass' ja siis antakse sulle weel pass', et sa woib omale uue prentsi lasta õmmelda ja pass', et sa woib wanale prentsi lasta paiga peale panna ja pass', et sa woib dimokraadi ajalehte osta ja pass' et sa woib oma wedru wälja wisata.

Aga need pass'id kõiit on ju basaari aja uude- lestused. Niigu see Peeter Boltfoi ausammas seal Beetri platil kus see suur pump on ja kas meie sõdurid oma baraadesi peawad ja kus ilusad kolme- aralised lambid on ehisa lekweelori walgusega aga mitte nii kui rahwalugemise toas.

Kord olid juba mõned mehed sellele Beetrile, seal kúnka otsas, kotti pähe tõmmanud, nagu war nasti Sindi parunile ja priistaw Namile aga Beete-

oli jälle kottist wälja wugenud ja wõhib wihase näoga ringi nagu mõirgoja lõufoer. Mina arwon et see Peeter tuleks maha wõta sealt künka otsoft ja sinna uuele prundile faata. Tal on hea malakas peos ja sellega oleks õige hülwa neid wäitseid namsatitaid purustada. Eht mingi metsa wuid rajuma, sest mis niisugune tugew mehe müratas seal muldu suu lahti wõhib. Pealgi on ta puutõõga tuttan, sest käis ta ju omal ajal Sarbaamis soone-riisi ja purjulottoft ehitamas ja löi niisugust laastust. et lõit ollandlased imestuse pärast oma sawipühub lastsid suust maha kuktuda ja see on hwaft aga mitte aeroplaan.

Ja teiseks on meil weel palju niisugust mäd-lestuse märkisi, mis meil bafaari aega ja wana Wene reestimat meelde tulewawad, et p'sarad filmi tulewad. Need lõit tuleks ära häwitada. Ühel tänawanurgal on üits laternipost kus wasta üits bafaari kardawoi itka oma selga sügas. See post tuleb kõige juurikute ja maluurikatega maast üles kiskuda ja ära äwitada eht muusejumi wiia, kus üits häbemata wana reestima jätis. Siis om uhes tänawas üits maja, kus seher oli kassonnaja wiina poob eht maakeeli monupoll. See maja tuleks maha põletada eht mõnele jundile maha müüa. Siis om südaluman weel üits awalit loht mis om lastiwõitluse tagajärjel pooleks jaotatud õrnema soo ja tugewama soo tarwituseks, kui kodu tangel. Ja sinna majakesesse om üits bafaari õhwitseeer oma tärnimüfti eht sapla ära laotanud. See tähendab see sapla on kogemata august alla kukkunud ja polte nitsewo — pühi suu puhtaks. See maja tuleks ka maha lõhkuda. Ja siis on meil weel paljudel bafaari passid ja rahad ja om isegi inimesi kellel bafaari aegsed nimed ja ma tean ka ühe rätseppa kelle nimi on Nikulai. Ja — see lõit tuleks taloi teha.

Uga, kus ja seda lõit nii ruttu saad. See nõuab aega ja aega meil ei ole.

Ja ega see nii ei ole kui põhjaarmeenlaste rahade lugu. Trütkti siwa, siwa, pandi rahwa selka liituma siwa, siwa, siis müüdi otsojonil puuda wiift siwa, siwa ja nüüd teedetake Jahantsuni paberiwabrikus siwa, siwa jälle uuesti walgete paberiks. Jah, walge, puhast paber maksab itka ome lopika, aga mis ja siis taga teed kui tal sada rupla peale on rükitud. Siis es ole tal nr 00 wäärtust ka mitte.

Uga ära ja seda selle wa Judenitsule üt'e, et ma ta rahalappisi nii suure suuga deklameerisin. Ta saab wihaseks, nagu Wene mees kunagi ja kutsus mind wiimaks kahewõitluse eht to Elli pääle. Ja siis läi mõõda lamodanta ja tsekludanta ja niisugune parieer mõjub kolebasi mu karjeeri peale.

Ja pealegi olen ma kole kahewõitluse wastane juba oma põhjus mõtte pärast, sest ega selle wa Judenitsust tea üskuda kah. Ega ta igakord mõõda ka ei lase, eht káristab wahel pihta kah. Ja mis ma siis weel peale annan kui mul aul sees on. Ega seda anku nii tergesti paigata saa kui künnemärgase auku et paned sindreitunniga papri

p'arata peale ja käib jälle. Müüdi o see kewadine aeg läes ja kahewõitlused algawad warsti täies wõs. Ja pealegi sear ma kahewõitlust naiserahwaga ümitawaks, sest tema ei mõista piisfiga eht leworn-riiga nii ästi ümber käia kui mees ja talle wõip itka enne rehwaata.

Uga ega siis Judenits naine ei ole, eht ta küll Miiga päris wana külanaise juttu ajas. Jah, see jutt wihastab mind küll, aga mis ja teed. Jgal ühel oma politika ja igakõts tänab oma moodi. Ja Judenits ja ta monestred tänawad jälle seda moodi Gesti Matsi selle eest et ta neid kardulatega jõõtsis ja nende täid seljast maha raapis.

Mis ja teed ära. Wenelase ing on ju suur ja lai ja ta ei mahu selle litja kinnasjurtka kisse ära ja selle wäitse pea kolu kisse ka mitte. Uga noh, me oleme itka teise wiilasõhwiaga mehed ja kui need põhjaarmeenlased meid küll wihastawad siis ei saa me mitte pahandada waid noerame, sest to loun ütles sirtuses sulle wahel just filma kisse rumalust, kuid ja ei anna talle mitte wastu pläsu, waid naerad laknetad káppi ja teed talle weel aplatamenti. Jah nii on tobatõrda asjad armas Mats. Ja selle kirja saadan ma sulle õhu postiga sest ja oled waene mees, ja waene rahwas on ju meie ajal nii wäga selle õ h u g a elama arjunud.

Mii siis üwasti.

Ei julge ka waimus ju káini pigistada, sest káeandmine on keelatud ja mine tea eht nakkob sulle weel waimuaigus külge, nagu paljudele teistele suurtele meestele see külge natanud on. Ja waimine pletti tõbi on hullem weel kui tálline. Nptsihh!

Sinu Gori.

P. S. Kui wärste Mats masinast wälja tuleb, siis ära ja teda lohe korwi sees mõne ministri usse ette wii, waid pea meeles, et sensuur enne ta ära peab ristima.

Seesama.

Millal?

Ma frukte süüa millal saan serwiisist,
Mis kaswatab su alabasterihu;
Mil mässid mulle kaela juuste wihu,
Mil pillad õnne omast kõnewiisist?

Mil saan su huulte punast oopiumi,
Mis keha suigutades armsalt salwab,
Kapriisi nägemata morflumi,
Mis ohtralt uimastades aju halwab?

Mil jälle saab su were ringballetti
Hing oma kõrwal rahu mõista, tunda,
Mil priiskada wõin lasta hiigla janul?

Su kire ärritawat tualetti,
Mil saan ma omas üdis kanda,
Et pärga pünuda wõin ajal wanul?

H. Bl.



Plekiline soetõbi.

Tondisaba on waikne alew, kust pole kuulda palju ja kuhu pole kuulda palju. Aga niipalju teati seal ometi, et liikumas plekiline soetõbi, mis niidab loogu rahwast maha. Tondisaba oli hirmul, — mis siis, kui plekiline soetõbi ka sinna leiab teed. Ja arad olid Tondisaba inimesed, kartsid ööd ja päewad laastawat tõwe, hakkasid isegi lehti lugema, et näha, kui kaugele haigus otsaga jõudnud. Lehtedes soowiti plekilise soojatõwe wastu wõitlemiseks häwitada täie. Alewiku targemad mehed kogusid kokku, et pidada nõu täide häwitamise üle. Keegi teadis kõnelda, et linnas pritsitud see maja, kus juhtunud plekiline soetõbi, üle wedelikuga, mis kõik patsillused ja täid häwitab. Mehed otsustasid sedasama teha. Lapiti kokku raha ja saadeti üks mees aamiga linnast mainitud rohtu tooma. Rohkesti äratas muret weel pritsi küsimus, kuid asjast saadi nii üle, et otsustati tarwitada selleks otstarbeks wana tulekahju pritsi, mis juba kauemat aega tarwitamata wedelenud.

Ja kui kõik oli korras, abinõud soojatõwe wastu tarwitusele wõetud, mindi rahulise südamega koju.

Õnnetus ei lasknud ennast kaua oodata.

Ühel hommikul tormas wana Lutika Mari hädaldades naabri majja:

„Äh — uh... appi, appi!“ karjus ta hingeldades. „Oh häda, nüüd oleme surmalapsed!“

„Mis, — mis on? Mis juhtunud?“ ehmatasid naabrid.

„Äh — uh... seal minu kõrwal toas... tuli hiljuti linnast koju... äh... Setuka Jüri tütar, kes saksu teenis... Ah — ah... nüüd — nüüd!“

„Räägi ometi ruttu, mis on?“

„Nüüd... nüüd on ta plekilises... Kõige öö hädaldas ja hoigas, siis kuulsin, kuidas hüüdis: „Oh taewas, plekiline!““

„Plekiline,“ ehmatasid naabrid. „Taewas, plekiline!“

Ja siis läks kisa alewis lahti. Wälguna lendas sõnum plekilisest soojatõwest majast majja. Igalt poolt ilmusid tänawaile ehmunud näod. Kes wõis, põgenes kiiresti alewist wälja.

Plekiline soetõbi! Oh häda!

Agaramad mehed jõudsid otsusele, et waja on soojatõbe wastu wõidelda, muidu wõib ta üle terve maakonna laiali laguneda ja hirmust häwitustööd teha. Mis hoolida oma elust, kui nõuawad kaitsmist ühiskonna huwid!

Kähku weeti pritsikuurist wälja käsiprits, ka aam patsilluste häwitamise wedelikuga weeti ruttu kohale. Paar meest seati pumba juure, üks hakkas lohwist wedelikku juhtima ja siis algas kibe pritsimine.

Tööl oli suur edu. Lutika Mari tõendas, et ta oma silmaga nägewat, kuidas patsillused surewad.

Oige kodanik.



„Ma tuln teile teatama, et mul suhkruhaigus on!“

„No mis te meile sellest siis teatate?“

„Noh, walitsus andis ju teada, et kõik peawad oma suhkrutagawarad üles andma!“

Hirmus hais täitis õhku. Pumpajatel ja pritsijatel läks hingamine raskeks. Otsiti wälja gaasimasked, mis sõjawägedest korra siia maha jäänud.

Kõik koerad ja kassid põgenesid alewist wälja. Neile järgnesid sulgloomad. Alew jäi elawatest olewustest tühjaks.

Korraga awanes pritsitawa maja uks ja Setuka Jüri nägu ilmus nähtawale.

„Ära tule, ära tule,“ karjusid pritsijad.

„Sa tassid plekilise laiali!“

„Mis see tembutamine tähendab,“ hüüdis Jüri wihaselt. „Te tapate oma haisuga ju inimesed ära! Ma arwasin, et maja põlema on läinud ja hakkasin juba kraami kokku koguma.“

Wedeliku oja surus Jüri suu kinni.

„Su tütar on plekilises soojatõwes,“ hüüti tale. „Tarwis on patsillusi häwitada.“

„Olete te hulluks läinud,“ karjus Jüri, kui wõimalus rääkimiseks awanes. „Mu tütar tõi täna öösel poja ilmale ja ainult poeg on plekiline, kuid selles on ta suwised kawaleerid süüdi.“

Ed. Iroonia.

Põhja-Lääne klaunid Riias.



„Südamest armastatud“ Läti rahvas, mina, kui tõsine demokraat, pean teile, kui tõsistele demokraatidele, ütleva, et eestlased on hirmsad barbarid. Teadake, mis nad minu täidega on teinud! Mul oiid ilusad rammusad täid, kuid nüüd on neist ainult luu ja nahk järele jäänud, kas on see mõni demokraatism. Ma loodan, et te mitte eestlaste eeskujule järele talitama ei hakka, vaid mu väärtusi hinnata oskate!”

Raheterad.

Pärnu kirikus sauldakse jälle „Auviituse“ laulu. Sel puhul lausub üks vanaeit kirikust välja tullek: Ei tea kas viimnepäev tulemas või on sõda tõesti lõpnuud.

S. Ex.

Karäkus on võitnud! Koru Jaan Pärnu karäkuspäeval kõnetooli ronides, sest 150 viinaga angeldajat on üksi Pärnu Bogris kinni lisa-normi diendamad!

S. Ex.

Kuusner seletas Pärnu karäkuspäeva koosolekul, et ministrid, kes valitsevad ja käsutavad samasugused inimesed olla kui koid teisedki. Kas sarnase tähtsa leiduse peale mitte patenti ei tuleks võtta!

S. Ex.

„Rahk Miituse onupojad!“ Kirus korstnapühkijameister Maiwaldt, ise korstna otsa ronides, kui sel-

lib ilma palgata töötada ei tahtnud ja wehtat tegid.

S. Ex.

Sobimo'a Waska peale on politsei Ants protokoll teinud, et see oma „päris“ naise uniltsale ajanud ja kats uut „sohi“ naist, ema ja tütre asemele toonud, kellede kaasawara: lihapiid, seebikotid, lagunud wolid tal alles mahamütmata, kuid unustas rutuga majaraamatuse lasta oma liiguasi üles märkida, — sellepärast asutas ta „Hõbe Sõwi“ pealmisele korrale „Wask Sõwi“.

S. Ex.

Stilm on wist Amerika kingitused teel arawõtnud, ei tu'e ega tule weel! õhtas „waene“ Wel-leisen ja Co wabriku praater Limp, kellel aaska otsa prii pall ja puud, olgu lööd ehk olemata, kats toredat maja üürnikka täis ja 20 tuhaneline platinino toak.

S. Ex.

Tulewiku korterid.



„Siin on mul veel üks korter tühi. See on wana tamme puu kapi, hea kulw ja soe. Maksab 50 marka kuus. Ülemise rituli peale wõite mõne kaasüürilise wõtta kui soovite!“

Pastor Hasselblatille tuleb uulitsal leeripois wastu, wahib wisa, ei tereta, läheb edasi. Papp hüüab tagant järele: kuule armas Urro, kas sa mind ei tundnud? — Ei tundnud, wastab U. (kes lihkite se nägemisega) kas teie stis mind tundsite?

L. G.

Rena temp juhtus lord endise linnaarst Dr. Hermanniga. Astub kusagile majasse sisse, kus natuke ka Sofia keelt osajalge, teeb hädalist nagu, wehkleb kättega, ütles midagi, mis lölub nagu: ausbrechen (wälja puistata). Perenaene arwab aru saawat, mis häda wöeral on, teeb ruttu ulse lahti, kus nullid ilma numbrita peats peal olema ja astub wiisakalt kõrwale, kuid imestab wäga ja tahab end lõhki kas wöi naerda, kui tohtriherra nüüd seletab, et ta „Ausbergi“ nimelst haiget othida (tutaw ärimees omal ajal, kes uulitsapoistele raha andis, et nod ta kojanaise aknad sisse lööks).

L. G.

Endine Pärnu pogrüklem Schwedas, kes Peterburi wöitjate juures Gesti keele tundisid wötmäs

läis, ostab „kurat“ ja „tuhna“ ütelda, piilub Pärnus jälle ümber kas „mainitud suhtes“ mitte jälle teenistust ei leiaks, häda korral lepib ta linnapea wöi mõne muu mustatöölise kohaga.

L. G.

Kohalised wöimud leiawad, et apteler Kestneri (erd Aug. Griaw) walmistud rohtudel liiga kange okupatsiooni lõhn juures, hoolimata, et tal Gesti näpupass ette näidata, asjo juurdletatse mainitud suhtes.

L. G.

Pärnu wabriku titud ei wöta naljalt tuld, wiisisewad, süssisewad ja kustuwad ära. Minatargad titutarwitajad, kes Jumalat ei korda ja ülemaid ei arusta, pajatawad, et titud sellepärast halwad, et „direktori herra“ Sch. naistöödliki tööle kaubeldes

L. G.

„Gibuse“ wösti pidi 21. weebr. koost puruks lagunema, nimelt leiti ühe jahutoti seest suur raudliwi, mis 20—30 naela wöis kaaluda, mis juurt

müra ja kura sünnitas enne kui jahuts sai, milleks ta ka määratud oligi mõne ahne talutaadi poolt, kes praeguseid müljahindasid odavaks wist pidas. Jah, puškari kirwi ei saa, aga leitwaks kõlbab ta küll!
B. G.

*
"Meie just need wabarliki kandwad jõud oleme", ütles Pärnu sõõgipoodnik Sitg ja puškari kohwiku pidaja Dina Andreš aituma näoga 19 tuhat kulli tšehi pealt koku samogonni solkmise eest trahwi makstes.
B. G.

Pärnu riimid.

IV.

Lahkumise „poees“.

Ju kuulen „susla“ kontrapassi
Kui süinge saatuse grimassi.
Hüüd see küll — nuga südamele, —
Pean alistuma saatusele.
O, wii mind, rong, Afkanistani,
Wii tooma Türgimaalt safrani,
Kuid enam mitte frondi poole,
Kus Poska murdnud Marsi noole!

*
Hääd patsi, Pärnu mehed, naised!
Önn sigigu teil nagu paised;
Las' Rubel leiab põlend naela,
Pawlowski — tüki saapa paela,
Las' Arro warguse saab andeks,
Naisselts las' jääda lõbu-tanteks;
Las' Karu punase saab „saba“
Ja preestrid palgaks — Jõõpra raba!
Weel — Hansenile sobiks tangid
Ja, teile, daamid? — Wene wangid.
O, hüwasti ka õrnad plikad!
Miks nutet silmad, mokad pikad?
End tröösti Weera, Lilly, Frieda,
Amanda, Kity, Sinaida.
Weel jooks t'e silmade topaase,
Weel kiidaks rindade oase,
Weel maitseks huulede rubiine
Ja ostaks kallistuste wiine, —
Kuid „susla“ ammu „walu taga“.
Siis — hüwasti, kõik! Jumalaga! . . .

J. Hõbelaisk.

Raport.

Seidfin oma riiete pealt ühe suure täie ja mitu wäikeft. Palun luba desinfektiooni kambrišse minna, ennast ja riideid puhastama.

Telegrafist Hans Tomson.

Ülemus luges raporti läbi ja kirjutas punase pliiatšiga resolutsiooni: Suur täi ära tappa. Wäikesed Põhja korpusesse nuuma peale saata.

Duell.

Duell on öieti küll juba moest läinud, kuid nagu wiimaste päewade sündmused näitawad, weel siiski kaunis tarwiline. Duelliks annab põhjust teotus, tihti aga ka tõde. Et oma au puhtaks pehta, kutsub teotataw wastase kahewõitlusele. Sageli ei õnnesta küll see puhtaks semine ja siis annab wäljakutsuja lisaks aule weel elu. Mõnikord tarwitakse kahewõitluseks ka ajalehti. See on kõige lihtsam duelli pidamise wiis. Kaks wastast hakkawad teineteist ajalehes sõimama ja sõimawad niilaua, kummi ühe suu kinni jääb. Muidugi ei ole mitte iga lihtsurelikul sarnast kassikõditlust wõimalik pidada, seda uhkust wõiwad endile ainult ajakirjanikud ja tähtsamad parteitegelased lubada. Juhtus aga wahest ka seda, et ajalehtede duellile teine tõsisem duell järgneb. Wastased satuwad kuskil luluarides koku ja hakatakse kõrwatõusid jäguma. Sarnaseid juhtumisi on tulnud Nõukausis Kogus. See ei ole aga õige duelli pidamise wiis. Seft seal ära jääwad kassikõditluse eel käiwad wormitõitmised. Ka puuduwad seal ametliised sekundantid.

Üleüldse arwan ma, on need kassikõditluse wiisid nüüdšel arenenud ajajärgul hiranus wäiklased ja wananenud. Sõjatehnika on edenenud hiigla sammega, duelli tehnika aga jäänud lapselingsse. Et parandada asja, mõtlešin ma šin anda mõned õpetlikud näpunäited. Nimelt seisab asi selles, et sõjatehnikat wäga hästi wõib kasutada ka duelli tehnika täiendamiseks. Näituseks kujutame endile ette, et Bitka ja Ast lähewad kassikõditlusele. Imelik oleks neile — kahel tähtsal mehel — hakata norrima plüštõite ja mõõtabega. Ei, šin peab tingimata midagi uut, grandioosilistemat wälja mõtlema.

Soomitafin neile korraldada asja niimoodi.

Ast ja Bitka läiriwad endile paariks päewaks tarwitada tiigimeški jalopallimängu plaiši. Nende sekundantid wõtawad l' bidad ja kaewawad mõlemile poole plaiši otša awarad jooksu'raamid ja blindaašhid. Wiimastešse seatakse tuuetõlised suurkütid (wõiwad muidugi ka suuremad olla, seda parem), kuulipildujad ja muud sarnased asjad. Wäga soomitaw oleks ka, kui saaks murešetud lihtwije gaasi aparaatid (wiimaste puudumisel wõib tarwitada ka oma wabriku gaasi). On kõit korras, siis asuwad wastased oma kohtadele, luna sekundantid jooksu'raamidesse poewad Sellekohase signaali peale algab wõitlus. Duellantid panewad müristama suurkütid, pragisema kuulipildujad ja lendama gaasi pilwed. Kudas nad kõige sellega hakkama saawad, on muidugi nende endi asi, seft kes wäleduses wastafest nõrgem, kaotab duelli. Kui aga mõlemad pooled ühe tugewuse ja wõita teineteist raste, siis wõiks weel wiimase abinõuna tontid tarwitusele wõtta. Wastased tormawad, istudes raudelukate šifemuses teine teise peale ja kaowad pörgates koku suurkütitule suitsu. Kui suits lahkunud, on üks wastastest tingimata lõššis. Wõib muidugi ka seda juhtuda, et mõlemad lõššid jääwad, aga šel juhtumi

sel peab järeldama, et kumbagi au niivõrt määratud, et seda ükski duell puhtaks ei pese.

See oleks kõige suurepärasem tulewiku duellidest. Aga teda on wähest raske läbi wiia tarwilise ruumi ja tarwilist riietade puudusel. Sel juhtumisel wõiks teistmoodi duelli soowitada, mis ka launis ajalohane ja osalt isegi proowitud juba praktikal peal, pealegi kui „autasu nõudjad“ wähem tähtsad herrad on.

Selleks pole muid tarwis, kui walida wälja duelliks wainne kohatene, kus käib wähe inimesi, ja muretseda kustilt mõnikümend puuda madamune (arwan, et neid toiduladudes küllalt wedelemaš). Sekundantide kohuseks jääb munade õiglase kahte jalku jäotamine ja proowimine, kas nad tõesti kõit hästi mädab. Siis mõdetakse waba kokkuleppe järgi wähe kumma duellandi wahel ära ja wõitlus algab. Wõit sel juhtumisel oleneb duellantide waledusest ja lüüesawusest. Kes osawamini märki tabab, wõib kiiremini wõidu saada. Sekundantidel peawad aga tingimata gaasimaskid näo ees olemas. Sest muidu wõiwad kannutada ka nemad duelli all. Kui üks wastastest põgeneb, tuleb wõitlus lõpetada.

See duelli pidamise wiis on selle poolest kasulikum, et ta elule hädaohuta ja au paremini „puhtaks pesed“, kui ükski muu kassikõitluse wiis.

Kolmandana wõiks soowitada veel lennumasinaatiga duelli. See on kõige algupärasem duellidest ja wõib kõige ilma tähelepanu enese peale tõmmata, mis peale au puhtaks pesemise toob kaasa mõlemile duellantile suuremata kuulsuse. Muidugi mõjul see rohkesti ka Eesti iseseiswuse de jure tunnistamisele kaasa. Kui wäljamaa näeb, misjagušite kultuuriliste abinõudega Eesti kassikõitlust peetakse, tähtsaks seal muidugi suur auartus. Eesti wastu ja de jure ei laje ennast laua oodata.

Õõpuls wõiks veel tähendada siie duelli pidamise wiisi peale, mis wiimasel ajal wägišti kipub maad wõitma. See käib niimoodi.

Kaks sõpra saawad kokku. Nad ajawad juttu. Telib waielus meriasjandusest. Üks tähendas, et ei maksi oma nina mitte sinna toppida, kus ta parajal kohal pole. Teine soowitab esimest naise juure minna tarkust õppima. Wastatse lendu paar „šiga“ ja siis algab kassikõitlus. — ilma lüüesawusest, ilma wäljakutsumata ja ilma sekundantideta. Kumbki pool püüab wastast jalust maha rabada ja lastatse lendu sellekohaseid ähwardusi. Wõitluswiisi ei walita. Maadetakse wähest põrandal küljeli maas, wähest püsti — kudas juhtub. Kassikõitlus lõpeb, kui üks wastastest ähwarduse täide wiinud ja wastase lõpulikul jalust maha rabanud. Õõpuls tehakse veel mõned protokolli, küllatse lärmi ajalehtis ja duell on mõõdas.

See duelli pidamise wiis on küll hästi praktiline ja elus kergešti läbiwiidaw, kus juures tal pealegi ei puudu oma grandiooslikkus, kuid soowitada ei wõi teda siiski mitte, sest niisuguses ettewalmistamata wõitluses wõib kaotada kergešti oma uue sabatuue jaba, kortjutada ära tähteldud frae ja

Tapalawal.



Täi: „Kakskümmend aastat olen rõõmsalt ja külluses tsaari kindrali südame läheduses elanud ja nüüd pean ma ühe lihtsõduri põidla all surema!“

palju muud kahju saada, mis annab teenida enne mitu aega, kui kahjud taha.

Wõiks veel murdesiti duelli pidamise wiisidest kõneleda, aga et liiga suur arenemine reaalsiooni wõib tulla, lõpetan parem seekord.

Ed. Jroonia.

Täideläinud soow.

Minu sõber laiendada tahtis oma waadet, silma ja seepärast reisima läks mööda maad ja mööda ilma.

Naine ilus, wäike, noor ja kuum kui ääsituli just sel ajal „huwitawas seisukorras“ kurge ootamas ju oli.

Jumalaga jättes armu suudlustes nad wärisedes andusid, truudust igawest ja lõpmatat nad teineteisel wandusid.

„Sinu rinnal, kallis Elly, armu ilust, noort ja puhast olen maitsnud — kaitsku Jumal sind nii nagu seni ta sind kaitsnud.“

Truu mul oled olnud ja ma hinges lootust hoian, et niisamasugusena tagas tulle eest sind leian!... Aasta mööda läks sest ajast, tagas tr i mees ja just samas „huwitawas seisukorras“ leidis naise ees!“

—x!

„Riigiehitajad“.

Juut Zitron seletab, et ta kogu ihu ja hingega Eesti riigi ülesehitamisest osa võtnud.



Sejawee hea keekäik on meil alati südame peel olnud, sest me teame, et ainult sejawegi punaste küüned meie miljonitest eemal hojap. Sesh shuhtesh oleme mei sejawegi sellega toetanud, et mei iga peiw shtaapi teated lebi oleme lugenud.*



„Sejas langenuke omakste ja sejameeste leskesi oleme meie alati aitanud. Ja kui kilm oli, siss oleme me ihest sillast kasepuudest teinud neli poolsilda ja miinud ned puied paraja hinna eest lesenaistele era.“

Musu „mäejutus“.

Õndsad on need, kes mitte Walgas ei ela, sest nad võivad kes suhtes kergeste kuu peale lennata.

Õndsad on need, kes waimust waejed, sest nende väärt on kirjanduslik-riikline stipendium.

Õndsad on need, kes alikäematsu malfawad, sest nende väärt on sise- ja väljawaes linzenfid.

(Balestinas, saate aru?)

Õndsad on need, kes Balti parunid, sest nemad võivad igatsitud Manalasse tagasi pööbrata.

Õndsad on need, kes riigiteenijad, sest neil on õigus nõuda sajakraadilist piir (pardööts, tahtsin ütelda 100% palgatõrgendust).

Õndsad on need, kel leiwatsekti ei ole, sest neil ei ole waja paastuda enne aega.

Õndsad on need, keda „Siberisse“ saadetakse, sest neid saadawad sänfonistid ehv-duuris.

Õndsad on need, kes plekilisesse jääwad, sest nad saawad mainitud „maaseadust.“

Õndsad on need, keda speluleerimise ja pruulimise pealt tabatakse, sest neid ootab prii lobi.

Õndsad on need, kel ei ole kannatust, sest neil ei olnud waja Wirus „passi-schirintaz“ feista.

Õndsad on kõik wabariigi kodanikud, sest nad saawad igasuguseid de jure'fid — de fakto!

Musumäe õppar: August Bravõ.

Minu sõbrad silgulinna

ehk

„küll' sa pindu märkad wenna silmas“ jne.

Aeg ülim sõpru kallid muusal' ohwriks tuua, Aeg nende terwist „Matsi“ kabinetis juua; Aeg ülim laulda neist, kes omal alal „suured“, Ning heitnud sügawasse silgulinna oma juured. Siin „kunstlik“ Iwanow, kes dombral hästi

limpab,

Ta proua — „wenelane“ Saugast, pisut „trimpab“.

Siin Ernits munawalus istub mitmel pesal, Pikk Neumann lingu laseb Läti plika kesal . . .

Mart Raud nüüd Hariduse Osakonnas rügab, Knoch „Sõdurite poodis“ igat ostjat „pügab“.

Hm! . . . Andreksonil käiwad asjad tagurpidi: Kelm Noora lohestab tend wahel ninapidi.

Ei Kirsiwälja mamma kodust, mehest hooli — Ta leidnud uue kire, armastuse-kooli.

Ka sõber hää mull' ikka olnud isand Peedi, Kui kahju, et tal kroonu suppi kõht ei seedi!

Üht paremat weel esitlen teil' wenda-sõpra (Miks mulle Jumal kaela määrind selle tõpra!?)

Ta nimi klassiliselt kõlaw — pann Sirwinski! Hea ungar olla wõiks, „suurookija“ по-свински.

Mul Rahwaülikoolis „kunded“: Eichstamm, Meier, Nüüd tõusema saab taewa hariduse seier . . .

Rõõmu Rõngas.

„Riigehitajad“.



„Teelistele oleme mei annud teed, sellega, et mei oleme keik tsuker ja jahu ja muu kallis towar kastites pakint ja siis need kastid keldrites lasknud wiia“



„Mish puudub inwallideshe ja haawatud seduri sisse, siis oleme me neid wega palju aidanud sellega, et mei oleme neil annut iks hea Saksamaa papiir pintwaagen ja weel meie oma maa keerit ja paelat, mis olep iks wega hea haawasitumise materjal.“

Laroschfuko*) aforismid naisest.

I.

Ausad naised on ainult sellepärast kin-nipitseeritud ladud, et neid keegi pole tahtnud lahti teha.

II.

Wähe on ilmas ausaid naisi, keda see omadus ära poleks tüütanud.

III.

Wähe leidub naisi, kelle head omadused kauemini kestaksid, kui nende ilu.

IV.

Armukade naine pakub ka wahel löbu: alati tuletab meile meie armastuse objekti meele.

V.

Armastajad naised annawad ennemini suured ebawiisakused andeks, kui flirtimist teistega.

VI.

Kirgedest sobib naisele kõige enam armastus.
J. Höbelaisk.

*) Prantsuse moralist XVIII. aastasajal.

Pärnu pisukesed pabunad.

XI.

See oli sel õndsajal ajal, kui sõjast weel undki ei nähtud. Saksja „ninad“ wägewad mehed olid; naisterahwaste sugu alles anslat ja wiisipäralist „pattu tegemata“ elu elast; „Sibule“ leiwarab-rit mõne kümne lopiku eest maitsewat wõrsket leiba ja saiapätsikest walmistas; Roserowsky lehepoiss oja etendas; Seilopi naisuke olles oma wana-mehe kaisus kaunistas; „Kuropatkin“ kinode direktor oli; Kabral terwed hambad wälja wenitas ja haiged alles jättis; Regenbaum Saksia kiriku kulle arstis; Reinfeldt „Sibre por Grand Mousseux dore“ wedelituga kauples — sel ajal elas keegi pikk ja edaspidi kõwer Erich Maabe ja maitstes magususi küll autos ja lottus, küll poodis ja woodis, küll pargis ja järgis, küll rabas ja sabas jne. jne. jne. Küll oli siis mehikesel põli baronite ja wõnnide riigis ja pürutas igapäew grammofoniga wõidu:

„Gest ära pastla paikajab!
Siin autoga nüüd sõidawad
Kõik minu daamed uh'elt reas —
Wa't seda wõin ma nende seas!“

Nüüd on aga elu palju muutunud: „ninad“ on lähikeseks jäänud ja lõssi kuitwanud; naisterahwad on au kaotanud; „Sibusel“ leiwad ja saiapätsid lõppenud; Roserowski Peetruse juurde lehemüüja koha saanud; Seilop oma naisest ilma jää-

nud, kes teisele „mehele“ läinud; „Europatkinist“ piirist „Alehäppaja“ jaanud; „Apral“ pürguse von-
nidele ja baronitele hambaarstiks läinud; „Hogen-
baum“ halliks ja wanaks jäänud; „Reinfelbt“ pürgus
„Caffé“ pidajaks hakanud; nüüd on ta „Grih“
„Rachel“ elu teiseks muutunud: daamed kadunud,
autud kadunud, grammofoonid kadunud ja kõik kadunud
— nüüd õhtab mees murest muljutud häälel:

„Kas võisin seda aimata
Et elus saan ka laimata? . . .
Õdit elu on nüüd teiseks läind.
Oh! — seda ka mu filmab näind!“

Jaska.

Nalja napsud.

Kohtunik: „Mispärast warastasite te
teatri näitlejate ruumist naisterahwa ülikonna?“

Kaabealune: „Mu eidel tuleb puskari
keetmise eest wastust anda ja siis tahtsin ma,
et ta kohtusse wiisakas ülikonnas ilmuda wõiks!“

*

Lause modern romaanist.

. . . Krahw naeratas külmalt, mis kõigile
meeldis, sest päike kõrwetas hirmsaste . . .

*

Meie aja toatüdrukud.

„Mispärast te mulle koha üles ütlesite?“
„Sellepärast et te liiga puhtuseta olete.
Waadake ometi peeglit — see on kõik kärbsed
musta täis!“

„Ja mis ma wõin sinna parata. See ei
ole ju minu süü, see oli juba enne minu siia-
tulekut niisugune.“

*

Õnne otsime meie, õnnetus otsib meid.

*

Selga küürutades on kergem kõrgele tõusta,
kui sirgelt sammudes.

*

Julge diagnos.

„Apteekri herra, ma tahan ruttu rohtu
saada! Mul on midagi kõhus, aga mis see on
ma ei tea. Wahel tõuseb ta kõrgemale, siis
langeb jälle alla, tõuseb uuesti, langeb jälle ja
nõnda edasi!“

„Sa jumalake! No siis olete küll wist
waene mees, tõstetooli alla neelanud!“

*

Kohtus.

„Millal olete sündinud?“

„Kas 1840 wõi 1845, ma ei tea kindlasti!“

„No kuidas te seda ei tea siis! Te olite
ju ometigi ise seal juures?“

*

Mispärast te nii sageli kontserdil käite, herra
Trumminahk, teile jummuusika ei meeldi põrmugi!“

„Ja, waadake, seda teen ma lõbu pärast.
Kas te mõistate ette kujutada, missugust lõbu
see pakub, saalist jälle lõppude lõpuks wälja
pääseda!“

*

Wäike arusaamatus.

Üks wäike jahiseltskond peab järjekindlalt
ühes wäikses klubis oma istanguid.

Ühel päewal, kui istang täies hoos, tuleb
klubisse kuulus jahimees Haawel.

Ta silmad säravad rõõmsalt ja suu on
muigel. Koosolejad saawad aru, et ta jahilkäik
on õnnestanud.

„Minu herrad,“ ütleb Haawel, „see oli üks
õnnelik päew minu elus. Suurepäralise hirwe
lasksin maha! Kärts ja põmm!“

Kõik soowiwad õnnelikule kütile õnne
Ainult wana Laeng imeb rahulikult oma
„seltressi“ edasi.

Ta on wiletsa kuulmisega ja ei saa asjast
aru. Wiimaks küsib ta kõrwalistujalt:

„Mis seal õieti lahti on?“

See seletab talle asja ära.

„Ah so! . . . Hm! . . . Soowin õnne, soo-
win õnne!“

Ja ta ulatab kütile käe.

„Nüüd laske ta ilusti täis toppida, siis
saate eluks ajaks ilusa mälestuse!“

Kümmet minutit peale seda astub linnapea
klubisse sisse. Ta on rõõmus ja ta nägu hiilgab.

Tunni aja eest oli ta noor naine Linda
talle kolmeteistkännendama poisikese kinkinud.
Nüüd tahtis linnapea sellest rõõmsast sündmu-
sest ka oma sõpradele teatada.

Peale seda, kui kõik sõbrad talle õnne on
soowinud, astub wana Laeng, kes arwab, et
linnapea ka õnnelikult jahilt tagasi jõudnud, ta
juure, raputab tugewasti ta kätt ja sõnab muigades:

„Nüüd laske ta täis toppida, siis saate
eluks ajaks ilusa mälestuse!“

—a.

Cafés.

(à la Wisnapuu.)

Loodenewa päikse wiimisel walgel,
Ruumirikkas laude ridades

Ja ennast edwistawalt üles pidades —
Jstsid daamid puudripõskeliseil palgil:

Heitsid ringi kirge, pilke iha.

Lasid paista silmist armu sära.

Kuid wiimaks ikka üksi, läksid lauast ära;

Tõega, see teeb juba meeletumalt wiha!

28. 2. 20.

Leon Hart.

Seisuste waheseinad

ehk

minister passisabas.

Usute, et seisuste waheseinu olemas pole? On küll. Ma wõin teile seda seletada. Enne aga andke mulle sõna, et waikite. Seisuste wahekorra suhtes on see tarwilik.

Toome näituseks — minister passisabas.

Siin peawad seisused kaduma. Olgu minister wõi wiinawabrikant, talumees wõi salakaubawedaja, — kõik peawad endid kui seesugused unustama ja isiklikult passisappa ilmuma.

Ka minister, jah, ministergi!

Suure laua taga istub wiiekümne-kraadiline neiu ja kirjutab. Passisid muidugi. Luuletada samane preili ei oska. Kuigi oskaks, ega poleks tal aega:

Nii siis, kirjutab terwele sabale passisid. See tähendab järgimööda. Mammid, eided, majaperemehed Amerika uulitsalt, lapsed ja raugad.

Keegi paks, prillidega herra ka sabas. Mitte lõbu pärast. Passi antakse. Pidi kuriwaim, ise jaoskonda tulema — ei anta teistele! Weidi kärsitu.

Wiimaks saab see paks isand ette.

„Kus on dokumendid?“

„Dokumendid? Hm. . . hm. . . dokumendid. . . Ja waadake, mul pole neid . . . tähendab, arwasin, et waja pole, eks te mind tunne...“

„Kuidas siis ilma dokumentideta? Wähemalt näpupass wõi ristimise tunnistus?“

„Ei ole. . . hm. . . hm. . . Imelik, et mind ei tunta . . . Taewake, kas ma pean just kõik paberid kaasa wedama, et tõendada, et ma see ja see isik olen . . .? Misjaoks siis?“

Preili muigab. Ei tea, kas ta meest tunneb wõi mitte. Wiimaks toob minister — pardon! — prillidega isand ikka, taskuraamatu wahelt täitappe-tunnistuse, „Estoonia“ kontsertsaali pileti ja ühe pandimaja pileti wälja.

„Nimi?“

„Lugege paberilt.“

„Isanimi?“

„Isanimi . . . Kas seda ka wäja on? No. . . Kustas . . . Ma olen küll õiguse pärast isata. . . Ah mis . . . laske nõnda: „Jüri Kustase poeg Waglaraud“.

„See on ju warastatud nimi. . .“

„No siis kirjutage: Paragrahw . . .“ (oma ette: „Wõi ma neile tõsist nime pruugin öelda!“)

„Amet?“

„Amet . . . Hm, mis küll peaks kirjutama. Minister. . . Ja, aga see pole amet. . . parem juba kingsepp . . . Kirjutage kingsepp. . .“



„Ai, kurat! Mispärast te mind peksate?“
 „Kas teie ei tea, et täid peawad ära tapetud saamal?“
 „Täid! Ega ma s' täi ei ole?“
 „No teie küll ei ole, aga küllap teie kasuka sees neid ikka hea rügement leidub!“

Preili kirjutab passile:

„King. . .“

„Ei, ei, oodake ometi, ärge kirjutage. . .“

„Rutem, pole aega!“

„Noh, kirjutage: adwokat!“

„Kas abielus?“

Minister ohkab:

„Jah, abielus. . . Seitse last. . . Üks . . . noh see on . . . hm. . .“

„Jumal tänatud, ometi walmis!“

Pass oli walmis. Ainult weel allakirjutada. . .

Nii on seisuste waheseinad. Kui me wae- sed, siis salgame seda, kui meie ministrid, siis — kah salgame.

Nii on waheseinad ikkagi olemas.

Aga need peawad kaduma, ja kui mitte muidu, siis vähemalt passisabas. . . (O-wi.)



Narwast.



„Kas ma tohin teie tütre kätt paluda?“

„Wõimata! Kas te ei tea, et praegu käeandmine keelatud on!“

Järgmine „Meie Matus“, nr. 57 ilmub laupäeval, 20. märtsil.